

Deu lectures seleccionades per treballar sobre el sentiment de la por.

1. DE QUÈ TÉ POR EL RATOLÍ

<i>Títol</i>	De què té por el ratolí
<i>Autor</i>	Emily Gravett
<i>Editorial</i>	Cruïlla
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2007

<i>Edat</i>	3 a 6 anys (per a ser explicat) 8 a 11 anys (per a treballar-ho en grups jugant)
<i>Temes</i>	La por

RESUM

El conte explica les diferents fòbies que pateix el ratolí protagonista. És un recorregut amb definicions incloses de les següents pors: a les aranyes, als monstres, a les cuques, als punxeguts ganivets, a caure pel forat del vàter, als sorolls forts, a perdre's, a les altures, als gossos i gats, a les ombres, a tot...

No és fins al final del conte que el protagonista descobreix que si bé ell és un gran poruc, hi ha algú molt més gran i fort que té por d'ell. El ratolí somriu, llavors.

ASPECTES A DESTACAR

Al conte surten diferents tipus de por que es poden patir, definides a la part superior de cada plana, per exemple *musofòbia: por dels ratolins*.

També destaquem l'originalitat amb què està elaborat:

- El tipus de paper amb què està imprès.
- Les finestres, tríptics i desplegable...
- Les pàgines rossegades per un poruc ratolí...
- Les magnífiques il·lustracions.

Si es vol es pot muntar un joc només amb aquest conte, ja que dona per elaborar moltes i diferents proves.

ACTIVITATS

Proposem algunes proves per al joc:

PROVES:

1. Definicions de fòbies que hi ha a cada plana (pot servir per diferents caselles del taulell del joc):
 - Trobar la definició de qualsevol de les pors de què parla el conte.

- Trobar la paraula referida a les definicions.
2. Desplegable – DIARI:
- Dir el nom del diari.
 - Buscar la notícia principal de la portada (títol, subtítol,...)
 - Llegir-la i extreure la idea principal.
 - Que diguin com es pot sentir el ratolí protagonista si llegeix aquesta notícia.
 - Buscar l’anunci publicitari sobre els ganivets: preu, dades per a fer la sol·licitud...
3. Mapa de l’ILLA DE TERRORCA:
- Buscar al mapa diferents noms de pobles i ciutats que surten al plànol:
 - Dir quina situació tenen a l’illa: nord, sud, est, oest...
 - Donar les coordenades i que busquin quina ciutat o poble correspon... (alumnes més grans)
 - Donar el nom d’algun poble o ciutat i llegir a la llegenda l’estat emocional que et produirà.

2. L’EDU, EL PETIT LLOP

<i>Títol</i>	L’Edu, el petit llop
<i>Autor</i>	Grégoire Solotareff
<i>Editorial</i>	Corimbo
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d’edició</i>	1999
<i>Pàgines</i>	28

<i>Edat</i>	3 a 6 anys
<i>Temes</i>	amistat, por, llops, conills...

RESUM

Hi havia una vegada un conill anomenat Tom que no havia vist mai cap llop...i un petit llop, de nom Edu, que no havia vist mai cap conill. Un dia es van conèixer i es van fer bons amics. S’ho passaven be junts i s’ensenyaven moltes coses mútuament . Jugaven a tenir por, por del llop i por del conill. Però un dia el conill es va espantar tant que es va amagar al cau i no en volia sortir. L’Edu va pensar que la seva amistat s’havia acabat i entristit va marxar a altres muntanyes. Allà va descobrir que vol dir tenir de veritat por del llop. Llavors torna i recuperen la seva amistat.

ASPECTES A DESTACAR

Criden l'atenció les il·lustracions d'una gran força i claredat. Són grans i emmarcades amb un traç negre, amb pocs detalls i amb colors contrastats. Conviden a passar pàgina, a veure que hi ha al darrera.

Existeix també una edició de format més petit i amb tapa dura (16x12cm)

3. EL PAPU

<i>Títol</i>	El papu
<i>Autor</i>	Pablo Albo
<i>Editorial</i>	OQO
<i>Ciutat</i>	Pontevedra
<i>Any d'edició</i>	2006
<i>Pàgines</i>	40

<i>Edat</i>	7 anys
<i>Temes</i>	La por, personatges fantàstics

RESUM

"Vet aquí que hi havia una àvia que tenia molts anys i tres nétes. El dia del seu aniversari va decidir convidar-les a menjar el seu millor pastís, però li faltaven els ingredients principals". És així que el primer que fa és enviar-les a comprar farina, llet i ous. Quan les nenes tornen de la compra baixen al soterrani a menjar pa amb mel, però es troben amb una desagradable sorpresa... El Papu! A mesura que van baixant, se les va menjant amb delit una a una. Mentrestant l'àvia, ignorant del destí de les seves netes, és a la cuina feinejant, quan se n'adona de la magnitud de la tragèdia surt corrents de casa en busca d'ajuda, es troba amb un general i el seu exèrcit decidits a col·laborar, però ells també passaran a formar part del menú del Papu. Finalment serà una petita formiga la que aconseguirà deixar-lo fora de combat. L'àvia, que havia estat una excel·lent cirurgiana, obrirà la seva panxa i ajudarà a sortir tots els personatges que s'havia cruspit. Per fi podran celebrar tots junts l'aniversari amb un gran pastís, conviden al Papu i li ensenyen un munt de receptes perquè deixi de menjar gent .

ASPECTES A DESTACAR

Una història molt adient per parlar del tema de la por i d'aquest personatge que forma part de l'imaginari col·lectiu. També dona per parlar de si es necessari tot un exèrcit per enderrocar un enemic, si és més efectiva l'astúcia que no pas la força física o bé si val la pena convertir els teus enemics en amics. En general és un llibre que se li pot treure força profit. Pel que fa a les il·lustracions realment són impactants, els ulls de les guardes, els cabells de l'àvia, la

presentació del Papu, primer uns grans peus, després l'ombra, una gran panxa, la enorme sabata (doble pàgina) per on entra la formiga, i finalment el personatge sencer. La imatge de l'àvia amb la serra, pinces, tissors,... davant la gran panxa del Papu també crida força l'atenció. El cromatisme emprat ajuda a recrea tot un escenari misteriós.

4. EL RUIDO QUE HACE ALGUIEN CUANDO NO QUIERE HACER RUIDO

<i>Títol</i>	El ruido que hace alguien cuando no quiere hacer ruido
<i>Autor</i>	Irving, John
<i>Il·lustradora</i>	Tatjana Hauptmann
<i>Editorial</i>	Tusquets
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2005
<i>Pàgines</i>	36

<i>Edat</i>	A partir de 6 anys
<i>Temes</i>	La por

RESUM

Un soroll estrany desperta a en Tom en mig de la nit. El seu germà petit, en Tim, no sent res i continua dormint. Llavors en Tom, espantat, va a buscar el seu pare i entre tots dos, intenten esbrinar qui fa aquesta mena de soroll tan inquietant.

Passegen per la casa i el pare vol que el nen li defineix exactament com és soroll que ha sentit. El nen intenta explicar que és un soroll com si un monstre sense cames ni braços s'arrossegés pel terra, com si el vestit de la mare estigués viu i volgués saltar del penjador, com si un fantasma estigues menjant cacauets i llençant les clofolles al terra, com si...

Finalment descobreixen l'autor de tan misteriosos sorolls: un ratolí.

ASPECTES A DESTACAR

Aquest conte va veure la llum per primera vegada en una novel·la per a adults "una dona difícil" on un pare explica un conte al seu fill.

Les il·lustracions són fetes a llapis de colors i destaca la presència-absència del pare que intuïm només en els diàlegs del text i en algun element que es va trobant el nen per la casa.

5. EL TÚNEL

<i>Títol</i>	El túnel
<i>Autor</i>	Anthony Browne
<i>Editorial</i>	Fondo de cultura económica
<i>Col·lecció</i>	A la orilla del viento
<i>Ciutat</i>	Mèxic
<i>Any d'edició</i>	1997
<i>Pàgines</i>	20

<i>Edat</i>	Entre 7 i 10 anys
<i>Temes</i>	Por, amor i conflicte entre germans

RESUM

Aquesta és la història de dos germans: un nen i una nena que no s'assemblen gens. Ella és poruga i somniadora, ell inquiet, atrevit i rialler. A ella li agrada llegir; al nen, jugar i fer por a la seva germana. Sempre s'estan barallant.

Un dia la mare se n'atipa: els envia a jugar junts fora de casa i els diu que aprenguin a entendre's i a ser amables l'un amb altre.

A cap dels dos els agrada la idea. Quan arriben a un camp obert força inhòspit, troben un túnel. El nen vol entrar-hi. La nena intenta evitar-ho, però no ho aconsegueix. En veure que passa l'estona i el germà no torna, pateix i entra a buscar-lo. El túnel és fosc i estret i va a parar a un bosc encara més espavoridor. En una clariana troba el seu germà convertit en estàtua de pedra. L'abraçada i les llàgrimes de la nena retornen la vida al nen, que agraeix la valentia de la seva germana.

Arriben a casa a temps de dinar, com havia demanat la mare. El conte acaba amb un somriure i una mirada còmplice dels dos germans davant l'estranyesa de la mare.

Ara que han après a entendre's i que han reconegut la seva estimació, apareixen per primera vegada els seus noms: Rosa i Juan.

ASPECTES A DESTACAR

Aquest llibre planteja de manera clara, però subtil, la superació de la por a través de l'amor.

Les il·lustracions són realistes i plenes de detalls que reforcen el missatge i aporten elements propis al contingut de la història. A les guardes mateix, no exactament iguals les del davant que les darrere, hi trobem un detall en aquest sentit.

6. ELS ANIMALS M'HORRORITZEN

<i>Títol</i>	Els animals m'horroritzen
<i>Autor</i>	Babette Cole
<i>Editorial</i>	Edicions Destino
<i>Col·lecció</i>	
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2000
<i>Pàgines</i>	24

<i>Edat</i>	A partir de 6 anys
<i>Temes</i>	La por als animals

RESUM

En Tom té molta por als animals. Quan veu que se li acosten s'imagina un munt de problemes i perills. Finalment, en mig d'un atac de pànic, descobreix de la manera més imprevista com pot deixar de tenir por.

ASPECTES A DESTACAR

El text és molt senzill i entenedor. El llenguatge és clar i directe.

El dibuix és molt expressiu i ric en detalls.

Les il·lustracions són divertides i molt explícites de tot el que es va imaginant en Tom. Enriqueixen la història mostrant molt més enllà del que diu el text.

Ens permet acostar-nos al tema de les pors amb una mirada divertida i un xic transgressora.

7. MENJAPORS

<i>Títol</i>	Menjapors
<i>Autor</i>	Jorge Zentner
<i>Il·lustrador</i>	Josep Antoni Tàssies
<i>Editorial</i>	Destino
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2001
<i>Pàgines</i>	32

<i>Edat</i>	A partir de 6 anys
<i>Temes</i>	Pors
	Premi Apel·les Mestres 2001

RESUM

En **Menjapors** és un amic invisible que es menja totes les pors terribles dels nens. La por al primer dia d'escola, la por a les onades del mar, la por al dentista,... i la por que fa que de vegades alguns nens i nenes no puguin dormir.

En **Menjapors** es pot cridar tot abraçant-se a la mare, al pare o als avis i germans, o als éssers vius ja que es fica al pit perquè viu dins del cor dels seus amics.

Un nen i una nena, germans, dormen en la mateixa habitació. El nen té por de la foscor.

La nena li diu que quan ella té por crida en **MENJAPORS** i es menja totes les pors.

ASPECTES A DESTACAR

Les imatges

A la primera i segona imatge el color negre ho inunda tot. A la part inferior, petitet, el nen amb uns ulls grans i agafadet al llençol.

Quan diu: *Un Menjapors no s'assembla a res i, a més a més, és invisible.* El full tot blanc

-invisible-

Quan pregunta : ¿ es pot menjar...? la plana de l'esquerra amb les pors i la de la dreta amb fons blanc.

La primera i la darrera imatge són iguals, la foscor de dins de casa.

8. Música i poemes per a petits monstres

<i>Títol</i>	Música i poemes per a petits monstres
<i>Autor</i>	Lola Casas
<i>Il·lustradora</i>	Mercè Canals
<i>Editorial</i>	Publicacions de l'Abadia de Montserrat
<i>Col·lecció</i>	Lluerna ; 10
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2007
<i>Pàgines</i>	[24] pàgines + 1CD

<i>Edat</i>	A partir de cinc anys
-------------	-----------------------

<i>Temes</i>	Poesia infantil catalana, cançons infantils, endevinalles.
--------------	--

RESUM

És un recull de 8 poemes, 5 endevinalles i 12 cançons (musicades per Pere Borrell), que parlen de vampirs, mòmies, zombis, esquelets, terrícoles, pops gegants, bruixes, home llop, la foscor,...

ASPECTES A DESTACAR

Cada un dels poemes i/o cançons treu a reluir un tipus de por diferent des del típic tren de la bruixa al forat del wàter o la visita a cal dentista.

9. SER QUINTO

<i>Títol</i>	ser quinto
<i>Autor</i>	Ernst Jandl–Norman Junge
<i>Editorial</i>	Lóquez
<i>Ciutat</i>	Salamanca
<i>Any d'edició</i>	1997
<i>Pàgines</i>	36

<i>Edat</i>	A partir de 3 anys
<i>Temes</i>	Por als metges

RESUM

Què passa darrera de la porta que s'obre i es tanca per deixar entrar els pacients que són a la sala d'espera?

Cinc ninos defectuosos esperen en una sala fosca per entrar a la consulta del metge. Un per un entren a la consulta i en surten totalment refets.

L'actitud a la sala és d'expectació i de por per les postures i les cares dels ninos. La llum del sostre marca el ritme del moviment dels personatges, a dins, a fora i també el ritme de passar les planes del conte.

Un llibre amb text mínim, unes il·lustracions molt expressives que transmet la por que senten els nens als metges.

ASPECTES A DESTACAR

A part de parlar de l'angoixa de la sala d'espera, també es poden treballar el números, l'espai: dins, fora, al costat, sobre, entre, obert, tancat.

10. UNA PESADILLA EN MI ARMARIO

<i>Títol</i>	Una pesadilla en mi armario
<i>Autor</i>	Mayer, Marcer
<i>Editorial</i>	kalandraka
<i>Col·lecció</i>	Libros para soñar
<i>Ciutat</i>	Pontevedra
<i>Any d'edició</i>	2001
<i>Pàgines</i>	32

<i>Edat</i>	A partir de quatre anys
<i>Temes</i>	Pors, malsons.

RESUM

Abans d'anar a dormir, cada nit, el nen protagonista s'acosta a l'armari i el tanca. Ell creu que allà hi ha un malson i té por. Una nit decideix lliurar-se d'aquest malson i quan nota que s'acosta encén el llum i l'amenaça amb la seva escopeta de joguina. El malson comença a plorar i el nen li diu que marxi o calli perquè no vol que desperti els seus pares. Finalment el nen agafa el malson de la mà i el fica al llit. Després torna a tancar la porta de l'armari perquè sospita que hi ha un altre malson i els tres no hi cabrien al llit.

ASPECTES A DESTACAR

És un àlbum clàssic que es va editar per primera vegada el 1968 (fa quaranta anys!) i s'ha anat reeditant. La darrera reimpressió és de desembre de 2006. L'aspecte del conte és antic, potser per l'absència dels blaus i grocs. Només hi ha dos colors (tons vermells i verds) i em fa pensar en una determinada tècnica d'impremta, la mateixa que usen altres autors clàssics (molts dels contes d'Arnold Lobel són així).

La història és senzilla i incideix en una de les pors més comunes, la por d'abans d'anar a dormir. El final és simpàtic i està ben resolt.

M'ha sobtat veure com les joguines del nen que estan escampades per l'habitació tenen un punt bèl·lic (avui seria políticament incorrecte) i apareixen un canó, un casc militar, una escopeta de taps de suro, soldadets de plom, un cavall, un avió i una corneta (bé, també hi ha un llibre).